

HIỆU LỰC CỦA ĐIỀU ƯỚC VỀ RANH GIỚI BIỂN KHI CÓ SỰ THAY ĐỔI CƠ BẢN CỦA HOÀN CẢNH TRONG BỐI CẢNH MỰC NƯỚC BIỂN DÂNG

TRẦN HOÀNG YẾN *

Tóm tắt: Hiện tượng mực nước biển dâng do biến đổi khí hậu hiện đã gây ra các tác động trực tiếp đến các đặc điểm bờ biển như điểm cơ sở, đường cơ sở của các quốc gia ven biển và do vậy tác động đến quyền được hưởng vùng biển của tất cả quốc gia. Vấn đề pháp lý cốt lõi đặt ra là tác động của các thay đổi trên đối với các ranh giới biển đã được thiết lập thông qua thoả thuận giữa các quốc gia hoặc cơ quan tài phán quốc tế. Về vấn đề này, Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển năm 1982 không có quy định nào trực tiếp điều chỉnh vấn đề hệ lụy của hiện tượng này đối với các điều ước về ranh giới biển. Do vậy, việc thay đổi hiệu lực của điều ước thiết lập ranh giới biển phải tuân thủ các điều khoản có liên quan của thoả thuận đó hoặc các quy định có liên quan của luật điều ước quốc tế, đặc biệt là nguyên tắc về sự thay đổi cơ bản của hoàn cảnh theo quy định của Công ước Viên về Luật Điều ước năm 1969. Bài viết phân tích vấn đề hiệu lực của các điều ước phân định ranh giới biển trên cơ sở nguyên tắc về sự thay đổi cơ bản của hoàn cảnh trong bối cảnh mực nước biển dâng.

Từ khoá: Mực nước biển dâng; hiệu lực của điều ước; sự thay đổi cơ bản của hoàn cảnh

Nhận bài: 09/8/2023

Hoàn thành biên tập: 27/3/2024

Duyệt đăng: 27/3/2024

VALIDITY OF TREATIES ESTABLISHING MARITIME BOUNDARIES IN CASE OF FUNDAMENTAL CHANGE OF CIRCUMTANCES UNDER THE CONTEXT OF RISING SEA LEVEL

Abstract: Rising sea level caused by climate change has profound implications for coastal geographical features such as the basepoints and baselines of coastal states, thus affecting maritime entitlements. One of the critical legal implications is the effects of such changes on the existing maritime delimitation agreements between the parties. As the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea does not directly address this phenomenon of maritime delimitation agreements, any changes in the validity of boundaries establishing treaties must adhere to the relevant provisions of such agreement or the applicable provisions under the laws on international treaty, especially the provision on fundamental change of circumstances under the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties. Against that background, this article analyses the validity of the maritime boundary delimitation treaties based on the principle of fundamental change of circumstance in the context of rising sea level.

Keywords: Rising sea level; validity of treaties; fundamental change of circumstances

Received: 9 August 2023; Editing completed: 27 March 2024; Accepted for publication: 27 March 2024

1. Đặt vấn đề

Hiện tượng mực nước biển dâng do biến đổi khí hậu hiện đang là mối quan tâm sâu rộng của cộng đồng quốc tế vì những rủi ro

hiện hữu mà hiện tượng này mang lại đối với các quốc gia ven biển. Hiện tượng này đã làm phát sinh hàng loạt các vấn đề pháp lý, trong đó có các khía cạnh pháp lý của Luật Biển do tác động trực tiếp đến các yếu tố đặc điểm bờ biển như đường/điểm cơ sở, quy

* Tiến sĩ, Học viện Ngoại giao
E-mail: hyen.tran@gmail.com